

LA VENTALLADA.

SETMANARI POPULAR

MIRACLE DE LA PROVIDENCIA.

És una veritat plenament confirmada per las sagradas lletràs, per la historia y per la experiencia diaria, que sol sér mòlt desastròs lo fi dels impiós. En efecte: aqueixos enemichs de Dèu, de la veritat y de la Relligió, que s' anomenan en lo mon ateos, llibre-pensadors, materialistas; acaban tristement sa vida, no sòls pèl destino que 'ls hi espera després de la mort, sinó també per lo molt horribles que solen sér sos últims moments de permanencia en la terra.

No 'ns proposem probar aquesta afirmació ab la série llarguíssima de fets que 'ns ofereix la historia, puig fóra aixó tareya, encara que molt profitosa é interessant, sobradament extensa pèls límits del nostre article. Solament recordarém que molts d' ells han mort evidentment ferits per la ma de Dèu y abrasats pel foch de sas venjansas, com Antioco, Herodes, una multitud de perseguïdors romans, y en temps més moderns alguns dels primers filòsofs, entre ells l' infame Volter, lo qual tingué 'l fi més vergonyós que es posible imaginar; altres ni ha que acabaren la vida ab lo suicidi, com Rosseau y Condorcet; tots en una paraula han terminat sos dias ó en la ceguera y en la indiferencia ó en mitj del odi y de la desesperació. *Mors peccatorum pessima*, es crigué lo reyal Profeta, y la experiencia diaria s' encarrega de confirmarnos la veritat d' aquesta profecia.

Mès de quan en quan la ma justa de la Providencia deixa per un moment la flameixant y venjadora espasa y llansa á la terra un raig brillant de sa dolsa é inmensa misericordia, tal vegada pera véurer si obrirán sos ulls aquestas masses de gent descreguda, aquestas multituds d' homes,

que despreciant las riquissimas armonías de la Relligió divina, permeten que sas intel·ligencias divaguen pèls foscos horizons del dupte, de la indiferencia y del positivisme.

Dèu nostre Senyor acaba d' obrar un d' eixos imponents miracles en la vehina Nació francesa rendint als amorosos impulsos de la sua divina gracia á un home funestissim, adversari de la Relligió catòlica durant tota la vida. 'Ns referim á la conversió de Mr. Litré, conversió que ha omplenat d' alegría 'l cor de tots los catòlics y ha causat inmensa sorpresa als increduls fanfarros, molts dels quals apoyavan sa indiferencia y sa incredulitat en las doctrinas, en la ciencia y en la autoritat del filòsof positivista, del académich impio, que regenerat per las puras ayguas del Baptisme ha deixat aquesta vida miserable pera entrar en la pátria dels elegits, á cantar las misericordias ilimitadas y la bondat inmensa del cor amorosissim de Jesús.

Mr. Litré no havia tingut més relligió que la que acceptá y regonegué en sos últims moments. Fíli de pares ateos y educat en l' ateisme, com ateo visqué y pel ateisme treballá tota sa vida. No havia figurat mòlt en política pero era demócrata de pura rassa y formava part de la Assambla de 1874. Fou colaborador de vários periódichs revalucionaris y membre de la Académia Francesa, á qual elecció 's degué que 'l difunt bisbe d' Orleans se dongués de baixa en aquella respectable corporació.

En filosofia era Mr. Litré materialista, y arribá á figurar en primer terme entre 'ls capítossas d' aquesta escola, que creix y 's propaga avuy dia d' una manera alarmant y amenassadora; que invadeix totas las esferas de la vida moderna y ab tot d' encaro va apoderantse de las universitats y de las escolars, dels ateneos y dels parlaments, dels llibres y dels periódichs, de las ciencias y de las arts.

Per xó la conversió de Mr. Litré es un gran triunfo pera la filosofia catòlica, pues si 'ls moderns materialistas segeixen dientnos que l' ànima humana no es més que una forsa inherent y essencial originariament á la materia, la qual en virtut d' una especial combinació d' átómos se manifesta com vida, com sensació, com pensament, y que per lo tant quan se destrueix ó 's descompon aquesta combinació deixa d' existir l' ànima humana, de lo que resulta que la espiritualitat é immortalitat del ànima són un fantasma de la imaginació, podem contentárloshi que segurament no ho creya aixis lo seu mestre Mr. Litré quan arriuat á la vellesa 's feu instruhir en la religió catòlica, renegá de sas falsas doctrinas, entrant en lo gremi de la Iglesia Romana, la qual condemna precisament los principis de la escola materialista.

Quan nos diguin que es un engany miserable parlar de la vida futura, parlar de premis y càstichs despres de la mort, perque res hi ha immortal en l' univers més que la materia y lo moviment, podrem respóndrer que no ho proba aixi la conducta de Mr. Litré, lo qual trobantse prop de la tomba volgué assegurar lo porvenir de la sua ànima, cosa que certament no l' haguera preocupat si hagues estat segur de que aquella tenia d' acabar tambe ab son cos envellit.

Finalment quan los materialistas positivistas vingan dientnos que la idea de Dèu no té més fonament que 'l temor va y la ingnorancia dels fenómenos de la naturalesa, y que no existeix, ni es posible que existesca semblant absolut, los hi podrem replicar que la admirable conversió de Mr. Litré, si altrás probas no tinguessen, bastaria pera convéncernos de la existencia d' aqueix Dèu, que nega la moderna filosofia positivista, qual providencia y misericordia infinitas se transparentan n' obstant en los últims moments de la vida del filosof convertit.

Mr. Litré tenia un amich, l' abat Hevelin, vicari de la iglesia de S. Agustí, que havia vingut preparantlo desde algun temps pera rebre lo primer sagrament de la Iglesia. Mr. Litré tenia una esposa y una filla molt piadosas las quals li penjaren al coll la medalla de la Verge Imaculada, y aquesta bondadosa Mare intercedí sens dupte pera obtenir la conversió del impio, arrancantlo de las cadenas de la masoneria, que frenética y rabiosa llansa avuy crits de deserperació veyent enterrat ab las benediccions y oracions da la Iglesia catòlica lo cadávre del que fou en vida són perseguidor.

Benehim á la divina Providencia la qual en mitj de tants motius de tristesa y desconhort com nos rodeijan ha volgut endolcir lo nostre cor ab la miraculosa conversió de Mr. Litré.

Z. Z. Z.

ALS NOSTRES AVIS.

Mementote operum patrum quæ fecerunt
in generationibus suis; et accipietis gloriam
magnam et nomen æternum.

(1. Machab. c. II. 51.)

Parlém á nostres avis, jovent de Catalunya,
Digámlos 'hi ab veu dolosa que surt del fons del cor:
Com més lo vostre segle de nostre jorn s' allunya
Guaytém de sas fogaynas més viu lo resplandor.

La llar encara crema y brandan las campanas,
Y 'ns donan plasset seti los ennegrits escons;
Y sagellém en pedras las barras catalanas,
Y sant alhé 'ns retorna cantant vostras cansons.

Corrém las encontradas cercant vostras memorias
Com cercan las donzellas violas pels torrents,
En tombas y murallas llegim vostras histórias,
Posant en ricas lletras los vostres pensaments.

Mès ay! ¿perqué nostra ànima no viu ja may contenta?
¿Perqué de vostra gloria contents no 'ns somriheu?
¿Perqué la vostra sombra tan dura se 'ns presenta,
Y com á fills indignes tal volta nos miréu?

Sentim la veu amarga que nostre cor rosega
«Fills borts, fills borts!» nos dihuen, perdereu nostra fé,
De las costums antigas lo vostre orgull renega;
Un jorn fou Catalunya, avuy ja no ho pot sé.

¿Hont són vostras proesas, hont són vostras victorias?
¿Oh rassa migrolada que 'l dupte corsecá!
Parleu en las legendsas de las antigas glorias,
Y la vinent centuria de valtres, ¿que 'n dirá?

Lo terra que trepitjas fou pam á pam guanyada
Pels Jofres y Borrells y nobles Berenguers,
Las pedres que guarnexen ta casa esclpturada
Un jorn foren tenyidas ab sang de mil guerrers.

¿Hont es, oh Catalunya, lo pit que may cedia?
De reyna y de Senyora parcera 't vas tornar:
Lo cer que l' Almogavar pels grechs turons brandia
Trencant llors per la patria, ton fill ni 't pót alsar.

Lo vent d' estranyas terras passant per tos paratges
Del arbre de tas glórias trinxá totas las flors.
Estampas en bells llibres los sants y antichs usatges
Mes ay! que ja no viuen grabats dintre dels cors!»

¡Oh veu, oh reny terrible! que com punxanta espina
Al fons del cor te clavava, detin ton noble accent,
Y puig á vostras queixas lo trist jovent s' inclina
Ojats, il-lustres avis, lo nostre plany ardent.

Un jorn en cants de guerra la patria 's deleytaba
Y forts com feras bravas criaba á tots sos fills;
Ja del trepitj del moro sas terras deslliuraba,
Ja de conquesta ardida cercaba los perills.

Matrona sobirana de sòn valer gelosa
de torras coronaba sos enlayrats esqueys,
Vessant de llurs entranyas la rassa vigorosa
Pèls pobles estenia sas armas y sas lleys.

Adeu siau, atletas de bélica memoria,
Lo drinch de vostra espasa be prou ressonará:
Mès ay! en va voldriam seguir aquesta gloria
La vostra etat de ferro ja mès no tornarà.

Adeu los que passareu tronant sobre la terra
Peres potents y Jaumes, Rogers, adeusiau!
La pau de nostre poble cercáreu en la guerra
Nosaltres; ay! la lluyta trobem dintre la pau.

Guaytém ab dolsa enveja las férreas cuyrassas,
Que en los combats lliuraren del cer lo vostre pit,
Las llansas ennegridas y las potentas masses
Arreus d' antigas glórias que 'l temps los ha engrandit.

Avuy martells y llimas y máquinas furientas
Rendits tenen los brassos al fons de los tallers,
Las llimas que lo ferro van rosegant rebentas
Las llágrimas escopsan dels fadigats obrers.

No 's sent burgit de lluyta ni ressonar los ayres
Ab cántichs de victoria: la lluyta es dins del cor;
Ni canta sas grandesas la lira dels trovayres
Ni guarda per sòn premi la dama sòn amor.

L' esperit es qui la aguanta, ni 's véu sa valentia
Ni 'ls llors de nostra terra coronan sa virtut,
Si al tendre cor encanta la fe y la poesia
L' empeny ab sas riallas lo segle descregut.

Mès vencerém: la soça de nou ja treu florida
Y brancas ufanosas esten per tot arreu,
Y deixarém plantadas com á senyal de vida,
Al cim de nostras fábricas las barras y la creu.

J. Planas y Feliu.

¡CORPUS!

Cupintse en bona ó en mala hora 'ls polí-
tichs de cóm podrán sostenirse en lo can-
delero 'ls que ja hi han pujat, ó de com podrán
pujarhi 'ls que 'n cayguéren: los homes de ne-
gocios de la puja y baixa de la *Bolsa* y tots de
cóm podrán passar millor la vida, aprofitantse de
tots los medis de gosar dels plahers d' aqueix
mon, únich objecte de totas sas aspiracions. Pe-
ro 'ls verdaders católichs, los qui sentim cremar
dins nostres pits la flama santa de la Fe, no po-
dém estar indiferents á la solemnitat relligiosa
que celebra dijous vinent nostra Mare la Iglesia,
y 'ns creyem obligats á acompanyarla en la sa-
tisfacció que sent al celebrar joyosa la festa del
Corpus, la festa del Amor de sòn celestial Espós.
¿Y qu' és lo Corpus? No 'ls hó preguntèu als
mundans perque no vos sabrán contestar. Com-
pletament separats del mon sobrenatural, las so-
lemnitats relligiosas no tenen per ells cap atrac-
tiu ni significació: són espectacles, mès ó menos
atendibles, segons hi haige mès ó menos aparato
en sas manifestacions.

Pregunteuho, si, á aqueixas ánimas privilegia-
das, quals cors bategan solsament á impuls
dels únichs sentiments dignes del home, y vos
contestarán que 'l Corpus es la festa mès digna
de sér celebrada perque es lo compendi de totas
las maravellas que per sas criaturas ha obrat un
Deu enamorat. Vos dirán que 'l Corpus es la fes-
ta del amor, de la ternura, de la pau que sentan
en aqueix dia 'ls seus cors y que sembla 'ls fã
ja participants dels goigs del Paradís. Preguntéu-
ho á nostres genis cristians que han immortalisat
nostra lliteratura. Calderon, aqueix gran home
qual memoria acaba de celebrar nostra Espanya,
vos dirá lo que es lo Corpus ab sos célebres *Autos*
sacramentals. S. Joan de la Creu, Ramon Lull y
també en nostres dias lo benvolgut Verda-
guer, vos ho dirán ab la falaguera armonía de
sos versos immortals.

La festa del Corpus es la festa d' aquell sant
Misteri sempre venerat per nostres pares, sempre
festejat ab pompa y solemnitat sèns rival en totas
las Nacions del mon. ¿Serán los espanyols d' avuy
menos agrahits á las finesas de Jesús que 'ls nos-
tres antepasats?

¡Ah!, trist es confessarho; la impietat ha fèt
estragos en nostra volguda Pátria, pero no ha
pogut encara gracias sian á Deu! arrancar la fe

dels cors de tots los espanyols. La majoria creuen y ayman encara nostras hermosas tradicions relligiosas, y prompte 'n donarán proba durant los dias que dedicará la Iglesia á la celebració del Misteri de la Sagrada Eucaristia.

Nostras capitals ab lo repich de campanas de sas catedrals, l' estruendo de l' artilleria y 'ls acorts de sas músicas militars, celebrarán lo Corpus ab aque'la pompa y majestat imponents que conmhuen, lo cor fentlo bategar ab sentiments de respectuosa veneració.

Nostres poblets ab lo perfum de las flors de sos camps y las cantúrias dels seus aucellets que tan bé parlan al cor, celebrarán lo Corpus demanant á la naturalesa las galas y tresors, que no poden oferir al Deu que també 's sab contentar ab las pobresas dels seus fills. ¡Qué no falti cap de nostres germans á la celebració dels divins oficis, á la professó també acompanyant á Jesus Sagramentat en sa marxa triunfal per nostres carrers y plassas! Pero sobre tot que s' acostin á la sagrada Taula, palau de sòn amor y Tálam de son místich desposori ab las criaturas. ¡Á rébrer donchs á Jesús, á adorarlo, á desagraviarlo dels desenganyys que reb ab freqüencia dels seus fills ingrats!

J. S. y J.

AL SANTÍSSIM SAGRAMENT.

Imitació del *Pange Lingua*.

Canta ¡oh llengua! 'l gran Misteri
 Del Cos y la Sang preciosa,
 Que 's derramá generosa
 Per lo nostre cautiveri.
 Jesús lo fruyt esperat
 D' una Verge immaculada,
 Sa carrera venerada
 Nou prodigi ha coronat.
 Ab sos deixebles sentat
 Quan ja la lley es cumplida
 Tots á menjar los convida
 Qu' es Ell qui se 'ls ha donat.
 Lo qu' era verdader pa
 Es lo seu Cos verdader,
 Y lo qu' era vi primer
 Ell en sa Sang lo torná.
 Ja que no alcansan sentits
 Y 'ls ulls tampoch poden véurer
 Nos basta la fé per creurer.
 ¡Per entendr' ho som petits!

Joseph Simon y Jubany.

MANIFESTACIÓ PROTECCIONISTA.

Dilluns passat tingué lloch en lo magnífich saló de nostre Teatro la reunió organizada per la *Societat económica d' amichs del pais*, al objecte de protestar contra las tendencias llibre-cambistas de la escola madrilenya y de la major part dels periódichs de la vila del os y del arbós; tendencias que ampara y favoreix l' actual govern, segons se véu pèl llenguatge desvergonyat é imprudent de la premsa oficial. La manifestació fou imponent; y per forsa havia d' ésser aixi si 's considera que la provincia de Girona es una bona germana de las altrás provincias de Catalunya, puix que ab ellas ha compartit sempre las penas y las alegrias, los triunfos y los perills, las glórias y los sufriments.

Lo Teatro estava enterament il·luminat, y la concurrencia fou inmensa. En l' escenari prengueren assiento 'ls sócis de la *Económica*, 'ls diputats á Corts passats, presents y futurs, de nostra Provincia, aixis com lo Senador Sr. Paz, representants de vários centros y associacions de Catalunya, y altres. Als costats se col·locaren duas taulas la una destinada á la presidencia y la altre als oradors. Lo lloch de la orquesta estava ocupat pèls representants de la premsa local y forastera. A las 12 y quart lo Sr. President obrí la sessió ab un breu discurs manifestant l' objecte del acte importantíssim que allí 's celebrava. Luego lo Sr. Secretari de la comissió organidora llegí una memoria-discurs, molt ben pensat encara que 'l trobarem una mica massa llarch, puix sembla que 'l Sr. Pujol se proposá espigolar de tal modo 'l terreno que res aprofitable quedés pèls oradors que l' havian de seguir. Lo mateix Sr. doná lectura á las moltes adhesions, que s' havian rebut de vários Srs. Diputats y senadors de la provincia, ausents, dels propietaris é industrials, d' algunas comarcas, centros y associacions etc. entre ellas la de D Víctor Balaguer, que fou tramesa per medi de la següent carta:

«Molt distingits Srs, meus: los hi agraesch la invitació que s' han dignat dirigirme en nom d' aqueixa societat, pera assistir á la manifestació que 's proposa á favor del treball nacional. M' es impossible concórrer pero món pensament y món cor estaré ab vostés.

Per endevant, m' adereixo als acorts patriótics que 's prengan.

Ab lo sòl fet de portar á cap Girona semblant manifestació, desmenteix aquella frase tan poch meditada com tristement célebre de lo *proteccionis-*

me no es més que 'l catalanisme llansada pèls llibre-cambistas de Madrid.

Girona la immortal, la Girona de la guerra de la Independencia, la Girona del màrtir Álvarez, es un exemple viu y 'l testimoni eloqüent de que 'l proteccionisme podrà ésser lo catalanisme, pero es sèns dupte perque 'l catalanisme es l' espanyolisme. Aixó demostrá Girona á principi d' aquest segle vessant á dolls la sang de sos fills; aixó demostra avuy Girona; conservant encara sos murs aderrocats, per cada una de sas bretxas está dient que en la terra catalana hi hagué y també hi haurá quan sigui necessari baluards inespugnables, pera escut y defensa de la gran pàtria espanyola.

Aprofito aquesta ocasió que se 'm presenta pera oferirme de VV. amich y company S. S. q. b. s. m.

Victor Balaguer.

Comensaren á parlar los vários oradors senyalats previament, siguent lo primer lo Sr. D. Manel Vinyas, conegut advocat de Girona, lo qual ab un breu, elegant y ben pensat discurs probá baix lo punt de vista relligiós, filosófic y económic, que la protecció es lley establerta en l' individu, en la familia y per lo tant en la Societat.

Al Sr. Vinyas seguí en l' us de la paraula lo Sr. Diz-Romero, periodista madrilenyo, elogiant l' heroisme de Girona durant la guerra de la Independencia y dient que aixis com en aquèlla repel·lirem al extranjer, debem avuy ab igual fermesa repel·lir lo llibre-cambi. Féu véurer lo molt ridícol que era esforsarse pera implantarlo en Espanya mentres las principals Nacions d' Europa y los Estats-Units d' América concertan tractats y prenen midas proteccionistas. Acabá dient que 'ls proteccionistas debem cridar y organisarnos com los llibre-cambistas, los quals essent molt poch fan molta fressa.

Parlá despres lo Sr. Sala, de La Bisbal, y ab un discurs molt ben preparat demostrá 'ls absurdos de la escola llibre-cambista; s' ocupá especialment de la industria surera la qual, com digué, troba obstacles pera exportar los taps mentres se li obran las portas pera la exportació del suro en panna, ó en materia prima.

Lo Sr. Baró, redactor de *La Crónica de Catalunya* estigué eloquentíssim. Comensá sòn brillant discurs dient que 'l proteccionisme no es lo catalanisme federalista ó autonomista puix que la causa de la protecció es la causa catalana, perque es la causa espanyola. Digué molt acertadament que si 'ls catalans se bateren com lleons en las murallas de nostra ciutat los capdellava n' obstant un andalús, Álvarez de Castro. Entrá de ple

á demostrar la necessitat de la protecció pera la gloria y la felicitat de la pàtria dient ab molta oportunitat, que malament podriam los espanyols lluytar á la sombra de la nostra gloriosa bandera si aquesta fós fabricada ab estrangera tela. Probá ab abundancia de datos histórichs que Espanya fou industrial molt antes que Inglaterra, y acabá dient que Catalunya, junt ab las altras provincias germanas, está disposada á defensar la protecció, que es sa vida.

Lo Sr. Corominas, periodista barceloní, pronunciá un discurs molt notable considerant la qüestió del proteccionisme en lo terreno de la ciencia; refutant ab incontestable lógica 'ls arguments dels llibre-cambistas.

Lo Sr. Avellí, taper de Palafrugell, parlá principalment de la industria surera; digué que era la més avansada de Espanya y del estranger per rahó de la bona qualitat de la materia y la perfecció del treball; per lo qual no temia la competencia estrangera; pero que devant de la ruina de la pàtria ell feya 'l sacrifici del sèu egoisme y 's posava al costat dels defensors de la causa del treball nacional. Lo Sr. Avellí hauria sigut més felis en sòn discurs si en lloch de parlar en castellá ho hagués fet ab la hermosa llengua casulana, puix no 's haguera vist entorpit ab la traducció improvisada de las ideas que prou bè comprenia, més no acertava á explicar ab molta claretat.

Lo Sr. Quintana, de Torroella, com á vicultor, demostrá que no es cert que 'l mercat inglés ofereix ventatjas als vins espanyols, terminant ab una excitació entussiasta á favor de la protecció nacional.

Lo Sr. Paz, senador per las Societats económicas, reasumí 'ls discursos de tots los oradors, ab una habilitat digne de tot elogi: demostrá sos grans coneixements económichs y ab rahons las més contundens probá que 'l llibre-cambi fóra una gran calamitat pera nostra pàtria.

Acabat lo discurs llegí 'l següent acort:

«La reunió acorda: que sèns perjudici de las exposicions que la *Societat económic*a estimi convenient elevar al govern de S. M. en demostració concreta dels graves perjudicis que s' irrogarian á la producció general del país plantejantse la escala gradual descendent que compren la basa 5.ª de la lley de presupostos de 1869, se preguí al governador d' aquesta provincia 's servesca telegrafiar al Govern de S. M. expresantli 'l sentiment unánime del país en contra de la expressada rebaixa y á favor de la reforma, á sòn

temps, dels araucels en lo sentit d' una efíca protecció á tots los rams d' indústria y á quant se refereix á las forsas productivas del país.»

Finalment despres de llegidas algunas adhesions que s' havian rebut durant l' acte, lo Sr. President doná per terminada la reunió, demanant als presents que volguessen firmar l' acort que 's acabava de pendrer, podian acostarse á la taula de la presidencia, com aixis se feu.

Havem de fer constar que tots los oradors foren molt aplaudits per la nombrosa concurrència que omplia 'l local.

MENENDEZ PELAYO.

Molt espessa es la polvoreda que han aixecat casi tots los periódichs lliberals d' Espanya, ab motiu del brindis del Sr. Marcellí Menendez Pelayo pronunciat en lo banquet ab que 'ls catedràtics de Madrid obsequiaren als forasters, que assistiren á las festas del Centenari de Calderon. No 's pót contar la multitud de fástichs, mofas y dicteris que la premsa masónica dirigeix al Sr. Mendez pèl *delicte* d' haver defensat á la Espanya antigüa y á sos grans monárkas dels insults dels estranjers y d' alguns mals espanyols, que poch se míran á renegar de las glorias de la pátria.

Pero á las mofas de la premsa lliberal, que són verdaderament una honra pèl jove catedràtic de la Universitat central, han seguit las entussias tas felicitacions de la premsa católica, de Corporacions las més respectables, de las Académias de la Joventut católica de Madrid y de Barcelona, Ilm. Sr. Bisbe de Santander y últimament la del sábi Sr. Vicens Vazquez Queipo. De bon grat publicariam las cartas que pèls dos ultims respectables personatjes li han sigut dirigidas, pero sentnos impossible per sa molta extensió 'ns ve yém en la necessitat de copiarne tan sòls un retallet de cada una.

Parlant del brindis li diu lo Sr. Bisbe de Santander:

«... Aqueix brindis es valerosissima professió de fe católica feta devant del mon, devant nombrosa y respectable assamblea de doctes mestres contra 'l naturalisme rahonalista y positivista que, per medi de semi-pagans solemnitats, tendeix á reemplaçar lo cult relligiós dels Sants ab lo civil dels sabis. Es també enérgica vindicació pera 'l Catolicisme, de la gloria tributada en lo Centenari per totas las nacions cultas al poéta que s' inspirá en los sublimes dogmas y santíssims preceptes de la única relligió verdadera, y que

fou per aixó calificat d' inquisitorial pèls protestans. Es además satisfactoria explicació de perquè y fins ahont han tingut los católichs lo deber d' intervenir en las festas del Centenari de Calderon, puix no havian de deixarse despullar candidament d' una gloria que tan própia 'ls hi es y tan justament los hi correspon. Y es, es fi, testimoni de que la verdadera ciencia, de la qual es V. actualment en lo mon, per la divina misericordia, un dels més il·lustres representants, se complau ab la fe, no excluheix la verdadera llibertat y es poderosa pera sobreposarse dignament á las patryas de las sectas y á la vana garruleria de la mala premsa.»

Lo Sr. Vazquez Queipo, eminent conreador de la ciencia, diu en sa carta al jove catedràtic:

«¡Ah! ¡Si tots los católichs obressen en iguals circumstancias ab la decició y zel que 'l Sr. Menendez Pelayo, prompte quedarian reduhits al silenci nostres pseudo-filosops moderns! Sa forsa consisteix en lo monopoli que fins aqui han fét de la opinió pública assustant als católichs poaruchs dientlos *hi neos, oscurantistas, enemichs de la llibertat y rémoras de tot progrés en la civilisació.*

Pues be, lluny d' espantarnos ab aqueixos depressius dictats diem ab lo Sr. Menendez Pelayo, que 'ns enorgullim de meréixerlos de sos llabis, y proclamem, devant del mon nostras doctrinas. Aixó, es precisament lo que 'ls hi dol, porque saben que sa semi-ciencia á la *violeta* no pót rebátreras. Per xó tronan contra 'l jove y sábi professor, que en més d' una ocasió ha fet rosegat la pols en l' estadi de la premsa á molts de sos principals corifeus.»

Despres de tan notables y expresivas felicitacions poca cosa podria valer la nostra, mol humil per cert, n' obstant ab tot l' afecte del cor la trameten al Sr. Menendez Pelayo sos entussias tas admiradors los redactors de LA VETLLADA.

Crónica General.

Nostre Il·lm. Prelat está ja bastant aliviad de la indisposició, que l' hi havia sobrevingut. Avuy ha celebrat ordres generals en sòn Palau Episcopal. Los ordenandos eran vint y sis preberes, vint diacas, deu sub-diacas y set minoristas. D' aquest bisbat eran trenta tres, y los demás eran de varios altres bisbats.

—Lo dilluns prop-passat, despres de la manifestació proteccionista, que celebrá la *Sociedad Económica de Amigos del País*, foren obsequiats ab un banquet los oradors que prengueren part en ella, sienthi convidats també 'ls re-

presentants d'alguns periódichs de Barcelona. Los directors dels periódichs locals, que assistiren á la manifestació s'creguéren desayrats, y determinarán celebrarne un altre al que convidaren als representants dels periódichs forasters, que s'trobavan en aquesta ciutat. Entre aquestos hi havia tres dels oradors los quals acceptáren la oferta de sos companys y deixaren lo convit de la *Económica*. Durant lo banquet, al que assistí tota la premsa local y forastera pera protestar del desayre que s'creya haber rebut de part de la *Económica*, regná la mes expressiva y coral germanó. Aquells que desde las planas da sos respectius periódichs defensan ideas y tendencias diametralment oposadas las unas á las otras, no s'recordavan més que de fer nova demostració de sas miras proteccionistas y de mantenir en són degut lloch la dignitat de la premsa, dignitat que may podria trepitjar ningú per elevat que fós si existís sempre entre ella la bona unió del banquet del dilluns.

Al comensar los brindis una comissió composta del Sr. Paz, y del President y Secretari de la *Económica* anáren á la sala en que hi havia 'ls periodistas als que donáren explicacions de la conducta seguida per la *Económica* dient que la causa de lo que la premsa creya un desayre no havia sigut més que una mala intel·ligencia; que la *Económica* no havia intentat oféndrer á ningú y molt menos á la premsa, que ab sos esforços ha contribuít á fer més lluhida la manifestació. Lo Sr. Baró en nom de la premsa forastera y 'l Sr. Ruiz en nom de la local contestáren á la comissió donantse tots per satisfets. Los dos banquets termináren reunintse 'ls comensals á pendrer café en un sòl local ahont hi hagué la més perfecta armonia. No volem parlar més d'aquest assumpto que ha ocupat á la premsa local y forastera durant aquesta setmana, ni tampoch volém imputar á ningú en particular aquesta cosa que s'ha convingut en anomenar *mala intel·ligencia*; solament recordarem que 'ls periódichs locals han prés una part molt digna en aquesta manifestació, han estat sempre al costat de la junta, á la qual han ajudat á fer propaganda, y no obstant cap d'ells ha sigut convidat al banquet, mentres que ho han sigut alguns forasters. Pero la conducta unánime de la premsa local organisant un altre banquet ha demostrat á la *Económica*, y ab ella á tothom, que certs descuits y *malas intel·ligencias* no s'poden deixar passar en casos com lo que 'ns ocupa.

—Hem rebut una atenta comunicació del Sr.

Gobernador civil de la provincia, acompanyant una nota dels premis adjudicats en la exposició de flors celebrada durant las festas del Centenar de Calderon. Los premis són los següents: **PRIMER GRUPO.**—*Plantas*. Diploma de 1.ª classe; D. Felip Puxan, D. Frederich Dalmau per los quatre conceptes del grupo; y D. Fortunat Vietti per lo tercer.—Diploma de 2.ª classe; D. Joseph Sabater, D. Pere Figueras, D. Joaquim Artigas y D. Joseph Sitjar per los quatre.—Mencions honoríficas: D.ª Severa Viñuelas de Moraleda per lo quart concepte, D. Juan Gallofrá y D. Pere Arjona per los quatre.

SEGON GRUPO.—*Flors*. Diploma de 1.ª classe; D. Felip Puxan y D. Josep Sitjar per lo segon concepte.

—Aquesta setmana la temperatura ha experimentat un notable descens, molt estrany trobantnos ja en una època tan adelantada.

—Ha mort á Valladolid l' Il·lm. Sr. Arquebisbe, Fr. Fernando Blanco, R. I. P.

—La romería de Barcelona fóu rebuda 'l dia 7 en audiencia per S. S. Lleó XIII ab molta solemnitat. Després d'un discurs del Sr. Bisbe Urquinaona Sa Santetat dirigí algunas exortacions als concurrents recordántlos hi las peregrinacions de Sta. Tresa que féren á Roma 'ls espanyols anys enrera y las que posteriorment han fet al Pilar y á Motserrat.

—Antes de gayre podran comensar las comunicacions telegráficas entre Puigcerdá y la Seu d' Urgell.

—Dilluns passat al acabarse 'ls banquets que s'celebráren á la fonda dels Italians, y després de fetas las paus entre la *Económica* y 'ls periódichs locals, se iniciá la creació en aquesta ciutat d'un *Centro del Foment del treball nacional*.

Tots los reunits, sócios de la *Económica* y representants de tots los periódichs locals y forasters s'adheríren á la idea y després dels discursos que pronunciáren alguns dels concurrents, tots ells molt eloqüens, y plens d'atinadas observacions, se formá la llista de sócios fundadors inscriguentse com á tals la major part dels concurrents.

Nos adherim del tot á lo formació d'aquest Centro y esperém que prompte 'l veurém funcionar procurant ab sos poderosos esforços proporcionar un alivio á la industria nacional avuy tan oprimida y abatuda. La creació d'aquest Centro 'ns ha fet venir á la memoria una idea que la insinuarem en forma de pregunta. ¿Y 'l Centro in-

Industrial y mercantil que s' ha fet? ¿Assistí á la manifestació? ¿Qué no 's consideran prou eficassos los séus esforços á favor de la industria?

—Una impropietat notárem en los banquetes del di-lluns. Se trastava d' una manifestació proteccionista; tóts los concurrents havian fet gala, qui d' una manera qui d' una altra de sos desitjos pera la protecció dels géneros y productos del país, y n' obstant los menjars que 's serviren á taula eran amanits á la moda estrangera, y per acabament no hi faltá lo rutinari Champagne. ¿Qué no hi ha prou bons vins al Ampurdá? ¿Qué no hi ha molts altres comarcas espanyolas que tenen un vi millor pue 'l més bon champagne? ¡Y qui sab si aquest vi era espanyol però barrejat ab altre de inferior y embotellat y vingut de Champagne! Desitjariam que un altre dia s' *gastés* una mica mes de conseqüencia.

—Aquesta setmana hem tingut los primers dias plujosos. En algunas comarcas han sigut las plujas més abundants encara que en la nostra. Per la part de Lladó fóren més desgraciats, puix que hi caygé una pedregada molt perjudicial per las vinyas.

—Molts pobles del Ampurdá tenen las vinyas invadidas per la filoxera, que si bé en molts puestos no está encare gayre desarrollada, amenassa, no obstant apoderarse y destruir la principal riqueza d' aquella comarca.

—Está gravament malalt l' insigne Prelat y distingit publicista francés Monsenyor Segur, molt conegut en Espanya per las molts obretas de propaganda que té traduhidas y publicadas per la Tipografia católica de Barcelona.

RUSSIA. Noticias de Sanpetersburg anuncian lo descubrimient d' una nova conspiració contra la vida del Czar y la captura dels conspiradors, que pujan á 21. Tota la quadrilla fóu sorpresa, quan reunida discutia 'ls detalls del crim. Los conspiradors estaban reunits en una casa de despesas. Un fuster que vivia en una habitació vehina sentí las deliberacions dels nihilistas é informá á la policia de la naturalesa de las discusions. La mestressa de la casa de despesas fóu citada per lo Sr. Paranoff, quefe del departament de policia, qui ordená que s' amagás un empleat de la direcció de policia en un lloch hont pogués escoltar, ocult, lo que 's parlás en la próxima reunió. Un tinent coronel escullit al objecte, s' amagá, y 'l mateix temps un considerable cos d' agents de policia vestits de paisá, fóren col·locats en la casa y als voltants ab ordre de entrar en lo quarto hont se trobavan los conspiradors, al sentir un tiro.

Per espay de sis horas lo tinent coronel, que

tenia que sufrir molt per la posició incómoda y actitud violenta en que 's trobava, sentí las discusions y conversació dels 21 nihilistas. Al fi resolgueren l' assassinat del Czar. Lo crim devia executar-se per medi d' armas de foch que havian de disparar cinch dels conspiradors presents.

En aquest moment lo tinent coronel comparegué de sopte y dispará una pistola: pochs segons despres la policia entrava y eran detinguts tots los nihilistas. La majoria dels presos són molt joves, alguns d' ells tenen 17 anys y no han acaba la 2.ª ensenyansa.

Butlletí relligiós.

QUARANTA HORAS. Demà terminarán en la iglesia de S. Feliu. La exposició será al matí de 8 á 4½ y á la tarde de 6½ á 8½. Los demás dias de la setmana no se celebrará aquesta funció. Durant la octava de *Corpus* en la major part de las iglesias hi haurá una hora d' exposició al matí y una altre á la tarde.

—Demà despres del Evangeli de la missa major predicará en la Catedral lo Sr. Magistral Dr. Ricardo Daniel.

—Continúan en la iglesia de S. Lluch los exercis- sis del *Mes del S. Cor de Jesús*, á las 6 y á las 11 del matí.

Mercat de Girona del 11 de Juny de 1881.

BLAT blancal de la Selva de 18 á 19 pessetas quarta- ra.—Blat fort d' Ampurdá de 15'50 á 17.—Mestall de 13 á 14.—Ségol de 11 á 12.—Ordi, de 8 á 9.—Cibadá de 8 á 8'50.—Bessas de 11 á 12.—Blatdemoro, de 11 á 12.—Mill de 13 á 13'50.—Fajol de 11 á 11'50.—Fabas de 12 á 13.—Llegums de 11 á 12'50.—Fasols de 18 á 19.—Ciu- rons de 22 á 40.—Panís de 16 á 17'50.

VINS. AMPURDÁ. *Culera, Llansá, Espolla, Rabós, Gar- riguella y Vilajuiga*: negre de 44 á 56 pessetas carga; Garnatxas de 70 á 80; Rancis de 75 á 86. AMPURDÁ BAIX *Viladesens, Camallera, Vilahur, Gahusas Garrigás y Vi- lopriu*; Negres de 34 á 46 pessetas carga; Garnatxas de 58 á 66; Rancis de 64 á 72.

OLI: á 9 pessetas mallal.

FARINA: 1.ª classe de 17'50 á 20 pessetas quinta 2.ª classe de 14 á 17 3.ª classe de 9 á 14.

OUS de 24 á 26 quartos dotzena.

BESTIAR: *Bous* de 1'50 á 1'75 pessetas carnicera: *Xay* del país á 2'50.

Los preus exposats son tots lliures de drets de por- tas.

Lo mercat d' avuy no ha estat tant concorregut com los anteriors. per estar la gent ocupada en los tre- balls de la sega, que ja comensa de estar animada en nostras camps. Los primers dias de la setmana s' ha- gué de suspndrer perque ploqué. La anyada 's pre- senta regular, variant segons las comarcas.

Girona: estampa de 'n Manel Llach.